

Vuoden PKV-lääkkeet matkalle

? **APTEEKKIIN TULEE ASIAKAS**, jolla on vuoden resepti PKV-lääkettä. Resepti on aito. Asiakas kertoo olevansa lähdössä matkalle, ja tahtoo saada vuoden lääkkeet kerralla, ilman Kela-korvausta. Onko mitään oh-

jeistusta, kuinka tässä tilanteessa tulisi toimia? Apteekki ei voi tietää, onko asiakas oikeasti lähdössä matkalle, mutta ei kai tätä voi tietää lääkärinkään? Toimitetaanko lääkettä ja kuinka paljon, vai kysytäänkö lääkärin lupa ensin?

! **PKV-LÄÄKKEIDEN TOIMITTAMISEEN** liittyvät ongelmat toistuvat ammattieettiselle neuvottelukunnalle lähetetyissä kysymyksissä säännöllisesti.

Näiden lääkkeiden väärinkäyttöpotentiaalin vuoksi PKV-lääkemäärysten oikeellisuuteen kiinnitetään apteekeissa erityistä huomiota, kuten viranomaismääräykset edellyttävät. Myös eettisessä ohjeessa nro IX todetaan, että apteekkihenkilökunta edistää ammatissaan lääkkeiden oikeaa ja turvallista käyttöä ja pyrkii estämään niiden tahallista väärinkäyttöä.

Kysyjän kuvaamassa tapauksessa reseptin aitoudesta ei ole epäilystä. Lähtökohtaisesti PKV-lääkkeitä käyttäviin asiakkaisiin tulee suhtautua samalla tavalla kuin mitä tahansa muita lääkkeitä käyttäviin asiakkaisiin. Eettisen ohjeen nro V mukaan kaikki asiakkaat ovat samanarvoisia ja oikeutettuja samanlaiseen palveluun. PKV-lääkkeiden toimittamista vuoden ajaksi ei ole rajoitettu viranomais-säädöksin (tiettyjä poikkeuksia lukuunottamatta), eikä lääkärinkään ole tehnyt reseptiin toimittamista rajoittavia merkintöjä.

Ilmeisesti ainoa epäilystä herättävä seikka on se, että asiakas haluaa ostaa vuoden lääkkeet kerralla, ja syyksi asiakas on ilmoittanut pitkäkestoisien matkan. Tämän ei pitäisi automaattisesti johtaa väärinkäyttöepäilyyn. Kun asiakas kertoo olevansa lähdössä matkalle PKV-lääkkeiden kanssa, kannattaa asiakkaalta kysyä onko hän tietoinen

lääkkeiden maahantuontiin liittyvistä säädöksistä kyseisessä maassa. Apteekin neuvontaan kuuluu mainita siitä, että maahantuontisäädöksistä kannattaa ottaa etukäteen selvää kyseisen maan konsulaatista tai suurlähetystöstä.

Jos apteekissa herää toimitustilanteessa saatavilla olevan tiedon tai tilanteeseen liittyvien muiden seikkojen vuoksi perusteltu epäily lääkkeen väärinkäytöstä, on lääkäriin otettava yhteyttä. Lääkäriltä voi tiedustella tietääkö hän potilaan aikeista lähteä pitkälle matkalle ja näkeekö hän estettä vuoden PKV-lääkkeiden toimittamisessa asiakkaalle kerralla.

Herättikö kannanotto ajatuksia tai mielipiteitä? Lähetä postia neuvottelukunnalle.

Ammattieettiselle neuvottelukunnalle voi lähettää kannanottopyyntöjä apteekkitoimintaan liittyvistä eettisistä kysymyksistä (johanna.salimaki@apteekkariliitto.fi). Neuvottelukuntaan kuuluvat LKT, dosentti Pekka Louhiala (puheenjohtaja), farmaseuttinen johtaja Sirpa Peura (pääsihteeri), asiantuntijaproviisori Johanna Salimäki (sihteeri), apteekkari Sari Eerikäinen, apteekkari Leena Astala, proviisori Satu Rauhala ja farmaseutti Päivi Viitarinne.